

O. Iko Mateljan je u svom izlaganju o štovanju Blažene Djevice Marije citirao velike mističare, kako su oni doživljavali marijansku pobožnost. Tako je sv. Mala Terezija otvoreno govorila kako bi željela postati svećenik kako bi mogla svima propovijedati o Svetoj Djevici „Tada bi svima dala razumjeti kako malo poznajemo njen život. Valja govoriti o nevjerojatnostima o kojima se ništa ne zna. ... Da bi mi se propovijed o Svetoj Djevici svidjela i bila mi blagotvorna, treba da je vidim u njenom stvarnom, a ne predmnijevanu životu. ... Pokazuju nam je nedostiživom, umjesto da je prikažu kako je moguće nasljedovati je. ... Neka nam svećenici pokažu njene kreposti koje je moguće sprovesti. Može se govoriti i o njenim odličjima, ali ponajpače zato da ih nasljedujemo. Ona više voli nasljedovanje, nego divljenje, a njen je život bio tako jednostavan.“

O. Iko je nadalje citirao mistika Ivana Taulera (1300.-1361.) koji je u svojoj božićnoj propovijedi govorio o tri rođenja, a svako je za nas izvor radosti i miline, te trebamo trajno klicati u ljubavi i zahvalnosti. „Prvo i najuzvišenije rođenje jest rođenje Jedinorođenoga Sina, rođenog od nebeskog Oca u božanskoj biti, u različitosti Osoba. Drugo rođenje koje slavimo danas ostvarilo se po jednoj majci, koja je u svojoj plodnosti očuvala potpunu čistoću svoje djevičanske nevinosti. Treće je ono po kojemu se Bog svaki dan i svaki sat rađa duhovno po milosti i ljubavi u dobroj duši“. (G.1,1).

U Mariji je Bog (pre)poznao njenu duhovnu plodnost, – nastavio o. Iko, - koja joj je omogućila, prema mišljenju kršćanske predaje – poglavito sv. Augustina, „duhovno roditi Riječ Božju u svojoj duši prije nego li je rodi po tijelu.“ Marijina duša bila je sva otvorena Bogu i njegovoj volji. Kao što nam kazuje Drugo radosno otajstvo, Marija nije zaboravila svijet oko sebe – to nam pohod rodici Elizabeti kazuje.

„Mi smo došli ovdje u Mariju Bisticu – nastavio je o. Iko – da bi svom dušom izrekli naše ljudsko i kršćansko hvala što je Druga božanska osoba, Isus Krist, primio tijelo od Blažene Djevice Marije. Reći će francuski benediktinac Andre Pinet: „Ako je čovjek napustio Boga, nije Bog napustio grešno čovječanstvo nego ga je još više uzljubio, te je poslao svoga Sina u punini vremena da ga spasi. Utjelovljenje se dogodilo jednom zauvijek, u Mariji, od koje je Riječ uzela tijelo, ali se nastavlja i u naše vrijeme u svakome od nas, te u sve vjekove, u svim ljudima, duhovno“. Sjetimo se scene Utjelovljenja koju je naslikao Beato Angelico: Marija je sva upućena na Boga, ili kako bi rekao Ivan Tauler, Marija je 'odijeljena od svega'.

Zatvorenost naše duše koja je pretrpana mnogim stvarima, smetnja je Božjem rađanju i dolaženju u našu dušu. U Mariju je mogao doći Sin Božji i roditi se, jer je njezina duša bila slobodna od svega. Nasljedujemo Blaženu Djevicu u tome da bi se Bog, Riječ, rodila u našoj duši i da bi poput nje mogli klicati: *Dijete nam se rodilo, sin nam je darovan* ... U ovom rođenju Bog je naš, Bog nam pripada kao što je Isus pripadao Mariji.

Reći će mistik Tauler: „Ako ti šutiš ... On govori! Ako iziđeš iz sama sebe, On ulazi. Ako potpuno isprazniš svoju dušu, On je ispunja. Ono što hoćemo u tom stanju jest da budemo Njegovi na najsavršeniji i najuzvišeniji način, i da mu u sebi ostavimo mjesto, koje mu je potrebno da bi u nama djelovao i rastao bez smetnje“. (G.1)

Potrebno je neprestano uzajamno prepoznavanje Boga u nama i nas u Bogu, o samoodricanju i „ogoljavanju“ kao potrebnim metodama da bi se to prepoznavanje postiglo, te kroz odricanje od svakog mudrovanja, pameti, volje i govora o Bogu, jer „svaki naš govor o Bogu je manjkava vjera, tvrdi Eckhart, vjera nije plod logike, već poniranja u sama sebe, gdje čovjek

može doživjeti 'poljubac Božji'. Tko pak osjeti taj Božji poljubac, ne treba više nikakvih argumenata ni dokaza.

U mnogim slikama koje nam vjera o Marijinu životu dočarava, ocrtava se lik novog čovjeka: Kod Navještenja pokazuje Marija svoju otvorenost i raspoloživost u odnosu na Božji poziv.

Kod susreta s Elizabetom vidi se Marijin odnos prema ljudima, odnos pun srdačnosti, razumijevanja i smirene spremnosti na pomoć.

Marija pod križem slikovito i jasno pokazuje kako ona prihvaća svoju životnu sudbinu te u duhu vjere sve izdržava.

Uznesenje Marijino, slika je čovjeka koji je postigao ljudsku puninu po potpunoj sličnosti s Uskrslim Kristom.

„U Mariji čitava Crkva kroči zajedno **u ljubav** Onoga koji ide prema onima koji su krhki i slabi; **u nadi** Onoga koji zna da će biti praćen na tome putu i **u vjeri** Onoga koji je posebni dar koji mora dijeliti s drugima.“

Završavajući svoje izlaganje o štovanju Blažene Djevice Marije, o. Iko je citirao mistika Učitelja Echkarta: „Onome tko bi me pitao zašto molimo, zašto postimo, zašto činimo sva svoja djela, zašto smo kršteni, zašto je Bog postao čovjekom – što je bilo najuzvišenije, - ja bih rekao: da se Bog rodi u duši i da se duša rodi u Bogu.“

„Radi toga je napisano cijelo Sveto pismo, radi toga je Bog stvorio svijet, da bi se Bog rodio u duši i da se duša rodi u Bogu.“ - zaključio je svoj nagovor u Mariji Bistrici o. Iko Mateljan.